

משורר המצחיק והתרבות - המחלקה לתרבות הורנית

ג' ל' ד' נ' ד' ו' ל' ע' ר' ו' ב' פ' ר' ש' ת' ה' ש' ב' ו' ע'
עורכים: בנימין זאב - ליבוניץ - שנת העשרים

כר-תשא (תשכ"א)

ל"ד א' - ה'

א. א': פסל לך שני לוחות אבנים כפאטונים

ל"א י"ח: ויתן אל מטה כללותו לדבר אתו בחר סיני
שני לוחות העדות
לוחות אבן כתובים באצבע אלוהים

ל"ב ט"ז: והלוחות מעשה אלוהים המן
והמכתב מכתב אלוהים הוא

חטבר למח לא הובא תאור הלוחות הראשונים במקומו בסוף פרק ל"א בלבד, למח חזר
הכתוב עליו ופרט באמצע פרק ל"ב?

ב. א': פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים
וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים

אברבנאל טואל:

למח צוה ה' למטה ויפסול שני לוחות אבנים כראשונים ושהוא ית' יכתוב על הלוחות
את הדברים שהיו על הלוחות הראשונים, כי בהיות הלוחות השניים במקום הראשונים,
היה ראוי שיהיו שווים בכל, ולמה אם כן הראשונים פסל וכתב ית' והשניים פסל מטה
ולא כתבם, וכתב אותם הקב"ה ולא פסל אותם?

והנה אחדות מן התשובות:

ג. יצחק עראמה: עקדת יצחק

לפי שהדברים האלוהיים בחלום אין להם קיום אצל בני אדם, לפיכך לא נתקיימו הלוחות
הראשונים "שהלוחות מעשה אלוהים המה והמכתב מכתב אלוהים הוא (ל"ב ט"ז), לכן
"פסל לך" ועשה אתה את גרפן ואבי אתה את בורדן. ועם זה יהיו מדמותן וצלמם
ויתקיימו אצלם.

אברבנאל:

והנה אשר ה' אל מטה "פסל לך" להודיעו, שלא יזכה לראות חטאת אשר יעשו ולא
באמצעות התורה שביחבה על ידו, כי לולא זה לא היה משה מגיע אל אותה מעלה
והקדוק שהשיג אז.

ד. מאיר שמחה מדינבסקי: מלך חכמה. (מהדורה ראשונה תרפ"ז, טליסית ירושלים תשי"ד)

כי-תשא (ל"ב י"ט): "ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחולות וייחר אף
מטה וישלך מידו את הלוחות ויטבר אותם."
הענין, כי התורה והאמונה הם עיקרי האומה הישראלית וכל הקדושות: ארץ-ישראל,
ירושלים וכו' המה רק פרטי וסניפי התורה ונתקדשו בקדושת התורה, ולכך אין חילוק
לכל עניני התורה בין במקום בין בזמן, והיא טוה' בא"י ובחו"ל (לבד ממצוות
התלויות בארץ) וכן הוא טוה' בין לאדם חגבוח שבגבוהים - משה איש האלוהים - בין
להספל שבטפלים, ואם יעבור אחד מהמה על אחת ממצוות ה', דת אחת לו עם הספל
שבטפלים.
ומשה לא קראו לו אלא "הסרסור", אבל אין התיחסות התורה לו ומציאותה אינו תלוי
רק בעלות העילות, יתברך שמו. והנה דל תשכל, קצר ידו לחטיג מציאות מחוייב
המציאות תכלית, ולכך חתרו להם מסילות לעשות צורות ודמויות או כוונים
למערכת חסידים, לאסור: זוהי המרכבה לאלוקות וזהו המסגית והמסבב כל הענינים
בעולם, ולן עבדו וזבחו והקטירו. ורקודי חפשו ורתיחת הדם מתתוים טמוטג מוחשי
וזרוא, ולכך חתרו להם מסילות לעשות צורות ודמויות.
וכאשר ראו כי ברשט משה נפלר טאמונחט ובקשו לעשות להם עגל...
ועל זה צוה משה: האם תדמו כי אני - ענין? וכל איזו קדושה בלתי מצוה ה'
עד כי בעדור כבודי עשיתם לכם עגל? חלילה! כי אני איט כסוכט והתורה אינה
תלויה בי, ואף אח לא באתי חיתה התורה במציאותה בלי טוט סבול...
ואל תדמו כי המקדט והמטכח הגט עניניט קדושיט במצטט, חלילה! ה' ית' טוכח
בתוך בניו ואט המט עברו בריחו, חוסר מהט (=מן המטכח או הסקדט) כל הקדושת והמט
ככלי חול, באו פריצים ויחללוה, וטיטוט נכנס לקולט הקדושים וזוהה מוט, ולא ניזוק,
כי חוסרת קדושתו.
ויותר מזה הלוחות - סכתב אלוקים - גם המה איבט קדושים בעצם, רק במבילכט,
וכאשר זנחה כלה בתוך חופתה, המה נחטבים לגבלי חרט ואין בהט קדושת מצר עצמט,
רק בשכילכט, חאמט ורטריח אותט.

(כי-חטא תטכ"א)

סוף דבר - אין טום קדוש בעולם סתיוחס לו העבודה והכניעה, רק ה' ית' הוא קדוש ולו באור תהלה ועבודה, וכל הקדושות המה מצד צווי טצוח הבורא, לבנות מסכן, לחקריב קרבנות לה' ית'... וזהו "כאשר קרב אל המחבה וירא את העגל ומחולות" הבין טענתו "ויתר אף מטה בנטלך מידון את הלוחות", ר"ל, כי אין טום קדושה ועבין אלוקי כלל בלעדי מציאות הבורא ית', ואם הביא הלוחות היו כמחלפים עגל בלוחות ולא סרו טענות. אולם כאשר טבח הלוחות האו, איך המה לא הגיעו אל מטרת האמרה בה' ותורתו הסהורה. ובלוחות הראה להם לעקר מהם כל דמיון כוזב והפליא לעשות משה רבנו בסבירות הלוחות, ולכן נתן לו הקב"ה "ייער", שאמר לו הקב"ה "פסל לך סבי לוחות אבנים... וכתבתי על הלוחות... אשר טברתי" היינו להיות לאות על הטורט שלמות להם בשבירות הלוחות, וזהו שאמר חז"ל (ברכות ח') "לוחות וטברי לוחות מובחים בארון", ולתורות כי הראשוני אשר מעטה האלוקים המה סמורין ולוחות שפסל משה המה הסלמים, להראות כי אין בטום בברא טום קדושה בעצם, רק מצד סמירת ישראל התורה כפי רצון הבורא ית'.

קאסטור: פרוט על ס' טמות

מכיון טכבר הוטבה הסליחה השלמה, אפשר עכשו לחדט טוב את חברית שהופרה באטמת העם, ויחד עם חידוש חברית תתקיים התגלות שהובטחה למשה, התגלות סידות האלוהים עד כמה שיוכל בן אדם לתפורס אמתו. סמיון המקוטי לחידוש הוא מסירת סבי לוחות טל עדות כראשוני טטטברו בטעת הפרת הברית הראשונה. הטכס יהיה דומה לטכס הראשון, אבל לא חגיגי כמוהו, כטס שהגטואין הסליון טל מי שמחזיר גרוטתו אינט טוויט לבטואין הראשוני - הקמע אטנה מתאחת, אבל אי אפשר לבטל את הטובדה, טבדמן מן הנמנים היה הקמע קייט.

בנו יעקב בפרוטו לס' טמות הנמצא עדיין בכתב יד (מתורגט-טגרמנית):

הלוחות הראשוני - מעטה אלוהים - כרוכה היתה בהם הטכנה, שיראת העם בהם "פטיט" (קל, טל ע"ז) ויעטט אלוה. מן רב הטרחק שהיה טטת רבנו רחוק מכטלון מחפיר כזה, על כך יעיד טעטת סבירות הלוחות במן ידיו, אחר טראה טאין ישראל ראויים להם, מעטה העגל הוא שהוכיח שעדיין לא היו בני במצב הראוי, שבו יבחינו בין חשיבות הלוחות ובין חשיבות הכתוב על הלוחות. אלו היו גם הלוחות הטניים אשר יכתבו להם "מעטה האלוקים" כראשוני, כטס שהיה המכתב מכתב אלוקים, האם לא היתה טכנה בורר שיטתו את האבן למח טכתנב עליה, סיטור חומר לרוח, סיטור קליפה לתוכן? ועל כן: רק הקול, הרבור, המצנה, המכתב - מכתב אלוקים הוא - 'תורה מן השמים' - ואלו החומר, הלוחות יהיו עטויים בידו אדם.

זהו הליקט שיש לימדו מפרקנו וממעטה העגל כולו.

(1) מה ההבדל בין החטובות הטורות הנצטבות לשאלת דלעיל (שהובאה בנסוחו של אברבנאל)?

(2) נגד איזו השקפה טכורנים דברי אברבנאל? (בתטובתו, לא בטאלתו).

(3) מה היא השאלה הטניה שמיטב בעל טטון הכמה (בוסף על שאלת האברבנאל)?

ג. א' ... אשר היו על הלוחות הראשוני אשר טברתי...

טבת פ"ז ע"א: "אשר טברתי" - אמר לו הקב"ה למשה: "אשר טברתי" - ייסר כחך שטברתי, למלך שהסכים הקב"ה על שטבר את הלוחות.

(1) מהו הרמז הלטוני בטפוקטן שטוכו למור שהודה לו הקב"ה?

(2) מה הקושיה על פטוקטן טרצו לייטב בזה?

(3) דברי הגמרא הב"ל מביאם רש"י בסוף חמט דברינו (ל"ד י"ב):
 ד"ת לעיני כל ישראל: טבטאו לבו לטבור הלוחות לעיניהם שטאמר (דברים ט')
 "וואטברו לעינכם" והסכימה דעת הקב"ה לדעתו, טטאמר "אשר טברתי" - ייסר כחך שטברתי.

למה לא הביא רש"י דברי הגמרא האלה לפטוקטנו?

הטאלות המטובות x קטות והמטטמנות xx קטות ביותר יפתור כל אחד לפי חבנתו.
 טאלות וגט תטובות יט לטלוח לד"ר בחמה ליבוביץ, טכונת קרית-טטת, ירוחלים